

KUNST school DAG

Verslag

28 MAART
2008

Organisatie en partners

2

Inhoudsopgave

3

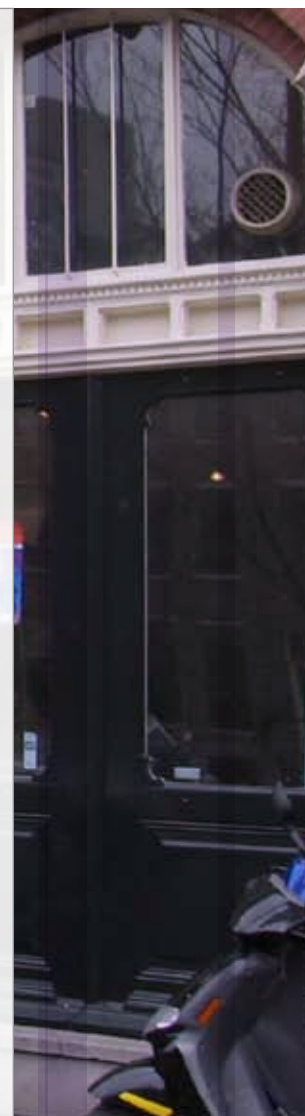
Inleiding

Vrijdag 28 maart 2008 namen duizenden leerlingen van groep 8 van de Amsterdamse basisscholen een flinke duik in de kunst en cultuur van hun stad. Vol enthousiasme en spanning zwermde ze uit over de vele musea, theaters en muziekpodia.

De Kunstschooldag is een bonte mix van vele soorten kunst en cultuur, georganiseerd door Stichting JAM. Ieder jaar maken de kinderen kennis met schilderkunst, klassieke muziek, popconcerten, beeldende kunst, jazz, stand-up comedy, theater, moderne dans, hiphop, etcetera.

Om inzicht te krijgen in hoe de leerkrachten én de kinderen zelf de Kunstschooldag ervaren en waarderen houdt de Stichting JAM ieder jaar een enquête onder alle deelnemers. Dit verslag is daarvan het resultaat. Zodat alle medewerkers op weg kunnen gaan naar een nóg betere Kunstschooldag. Volgend jaar, op vrijdag 27 maart 2009.

www.kunstschooldag.nl

Kunstschooldag 2008

Martien Kuitenbrouwer, voorzitter van Stadsdeel Westerpark en voorzitter stuurgroep Brede Talentontwikkeling, gaf op vrijdag 28 maart om 10 uur 's ochtends in science center NEMO het startsein voor de jaarlijkse Kunstschooldag. Vanaf dat moment bezochten 7500 leerlingen, leraren en begeleiders van groep 8 van de Amsterdamse basisscholen drie locaties voor een kennismaking met de kunst en cultuur in hun stad. Zij mochten daarbij gratis gebruik maken van tram, bus en metro.

De leerlingen lagen dubbel bij Hakim, concentreerden zich bij de klassieke concerten, gingen dansend uit hun dak in de Melkweg en Paradiso, waren onder de indruk van al die grote mooie gebouwen, vonden het erg knap wat sommige podiumkunstenaars deden en genoten van wat de stad hun die dag allemaal te bieden had. Maar liefst 53 instellingen ontvingen met veel enthousiasme de jonge bezoekers.

Sjakoo dit is mijn Amsterdam!

Alle deelnemers kregen het boek 'Sjakoo dit is mijn Amsterdam!'. Dick van den Heuvel schreef speciaal voor de Kunstschooldag het avontuur van deze Amsterdamse volksjongen, een verhaal dat zich afspeelt in de Gouden Eeuw.

Wie maakt de Kunstschooldag mogelijk?

De Kunstschooldag wordt georganiseerd door Stichting JAM. De bijzondere dag is alleen maar mogelijk dankzij de structurele steun van de wethouder Kunst en Cultuur van de Gemeente Amsterdam. Onmisbaar daarbij is de ondersteuning van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling en de Stadsdelen Amsterdam-Noord, Bos en Lommer, Centrum, De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Oost-Watergraafmeer, Osdorp, Oud-West, Oud-Zuid, Slotervaart, Westerpark, Zeeburg, ZuiderAmstel en Zuidoost.

Bijzonder is ook de medewerking van de Amsterdamse kunst- en cultuurinstellingen: ze openen gratis hun deuren en bieden de achtstegroepers een speciaal programma aan. De enthousiaste medewerking van artiesten en kunstenaars is daarbij onontbeerlijk, net als de inzet van de tientallen vrijwilligers, waaronder de leerlingen van de ROC ASA. Het Gemeentevervoerbedrijf Amsterdam ten slotte vervoert met tram, bus en metro de kinderen van locatie naar locatie.

Maar misschien wel het allerbelangrijkste is de inzet van de leerkrachten en de ouders/begeleiders. Met hun enthousiasme motiveren zij de Amsterdamse kinderen en wijzen zij ze de weg naar de theaters, concertzalen en musea.

DEELNAME

	2008	2007	2006	2005
Totaal aantal groepen	469	478	480	469
Aantal deelnemende scholen	210	213	204	204
Waarvan speciaal onderwijs	28	28	26	24
Totaal aantal leerlingen	6279	6273	6271	6385
Totaal aantal leerkrachten/begeleiders	959	942	923	944
Aantal deelnemende kunstinstellingen	53	52	51	52
Aantal voorstellingen, concerten en museumbezoeken	137	138	127	138

Allard Pierson Museum

Raadselrijmspeurtocht

De oplossingen van de raadsels vonden de leerlingen in het hele museum. Een goed antwoord leverde een vertelling op van een herder, archeoloog of Egyptische god.

"Ik vond het daar best wel leuk. Het leukste vond ik eraan dat je ervan kunt leren en dat je een echte mummy zag."

Amsterdams Historisch Museum

Een ontdekkingsstocht door de geschiedenis van Amsterdam

De leerlingen kregen een rondleiding door de historie van onze kleurrijke wereldstad. Een kennismaking met Amsterdammers van toen en nu.

"Heel leuk en leerzaam, zou er graag nog een keer heen gaan!"

Amsterdams Marionetten Theater

De Toverfluit – Opera met marionetten.

Een deel van Mozart's sprookjesopera 'De Toverfluit', uitgevoerd door de houten acteurs van het marionettentheater.

"Ik vond het normaal want het was kort en voor je wist was het afgelopen."

De Balie

Kids en Docs gaat over jou

De kinderen zagen twee korte documentaires uit de reeks Kids & Docs, georganiseerd door de filmfestivals IDFA en Cinekid. De ideeën voor deze films kwamen van kinderen.

"Ik vond het leerzaam. Leuk dat we vragen konden stellen aan het meisje van de documentaire."

Bellevue Grote zaal

Kroepoek

Kroepoek heet zo omdat hij altijd kroepoek mee naar school neemt. Zijn opa heeft een geheim. Een verhaal vertelt door acteur en verteller Martijn Aituley.

"Ik vond het best wel een grappig verhaal van die kroepoek, kreeg er honger van"

Bellevue Kleine zaal

Alleen op de wereld

De avonturen van Remi, Vitalis en zijn circustroep. Een vertelvoorstelling van Fons de Boer naar het beroemde boek van Hector Malot.

"Ik vond het wel heel erg leuk ook hoe die meneer dat verhaal vertelde, echt alsof hij het zelf had meegemaakt."

Betty Asphalt Complex

Heimwee door Soula Notos

De kinderen zagen een vertelling over een Griekse vrouw die heimwee heeft naar haar geboorteland. (Voorstelling 'Fitifiti en de zilveren zaadjes' verviel)

"Ik vond Betty Asphalt leuk, maar ze deed het helemaal alleen en daar hou ik niet zo van. Ik zou het leuk vinden als het met meer mensen werd gespeeld, daarom geef ik het een 7."

Beurs van Berlage (Amvestzaal)

NedPhO GO! presenteert Lawaai in de Beurs!

De slagwerkers van het Nederlands Philharmonisch Orkest gaven een luidruchtig concert waarbij de kinderen niet stil konden zitten en soms zelfs mee mochten doen.

"De reden waarom ik een 10 geef is omdat ik ook nog mee mocht doen. Het was ook de leukste."

Bimhuis

Moore / Holshouser / Bennink

Drie virtuozen van wereldklasse - een accordeonist, een slagwerker en een saxofonist/klarinetist - spelen Amerikaanse klassiekers, volksmuziek en improvisaties.

"Ik vond het grappig dat degene die trommelde soms op de grond of met zijn voet op de trommel trommelde. En ik vond het leuk dat je tussendoor vragen mocht stellen."

Boekmanzaal

Marokkaans en meer met Orchestra Zoubair

De leerlingen luisterden en dansten op de vele stijlen van de achtkoppige band: van traditionele muziek uit Egypte en Marokko tot aan raï.

"De muziek was erg vrolijk. Ik heb nog nooit zulke muziek gehoord."

De Brakke Grond

Wijnand Stomp - Anansi wordt popster

Anansi als MC. In een mix van stand-up comedy en cabaret vertelt Wijnand Stomp het verhaal van Anansi die verstrikt raakt in zijn eigen spinsels.

"Hij maakte goede grappen. Ik ben nog steeds aan het lachen..."

Bijbels Museum

Verhalen op zolder

Aan de hand van de verhalen van de kinderen Yoram, Karin en Mehmet maakten de leerlingen kennis met het jodendom, het christendom en de islam.

"Ik dacht museum, nah. Maar het was best leuk"

Koninklijk Theater Carré

Bollywood Urban

Spetterende en enthousiaste show door 100 dansers van de MBO dansopleiding van het ROC Amsterdam.

"Bollywood was fantastisch. Ze danste heel mooi en al die kleuren. Was echt heel leuk!"

Compagnietheater

Luchtig opgeblazen

Sylvia Wardenaar speelde een kinderca-baretvoorstelling over nutteloze dingen, skippyballen, msn, mp3, vriendschap, succes, presteren en falen.

"Het was wel leuk, want het ging over lucht en die vrouw deed het ook goed."

Concertgebouw

Wat is jouw smaak?

Het Esquire Saxofoonkwartet speelde en discussieerde met de kinderen over klas-sieke muziek en over muzieksmaak.

"Ik hou niet echt van klassieke muziek. Ik ben echt in met beroemde artiesten (zoals Alicia Keys en zo...). Maar ik vond het wel leuk om met rode en groene kaarten te werken."

DNA

Theater maken - spannend en leuk!

Een docent van de multiculturele thea-tergroep De Nieuw Amsterdam gaf een workshop, waarbij de kinderen flink moes-ten meedoen.

"Ik vond het wel leuk wat we deden maar... ze waren te streng."

Doelenzaal

Love2dance

Het Internationaal Danstheater voor de Jeugd liet de leerlingen een voorstelling zien vol acrobatische trucs, Koreaanse linten en Marokkaanse voetballers.

"Die dansen! Echt geweldig! Ik was onder de indruk."

Felix Meritis

Jong Strijktalent in het NJSO

Het Nederlands Jeugd Strijkorkest bestaat uit getalenteerde, jonge violisten en cel-listen van 12 tot 20 jaar. Voor de Kunst-schooldag speelden ze een deel uit hun repertoire.

"Ik vond het begin niet leuk, omdat ik er niet van hou. Maar ik vind het nu toch leuk."

Filmmuseum

Fietsen op de film

Aan de hand van het thema Fietsen kre-gen de kinderen een blik op de 110-jarige geschiedenis van de film te zien.

"Het was nuttig om naar de geschiedenis van de fiets te kijken. Maar ik vind het jammer dat ze gaan verhuizen."

Hermitage

Art Nouveau-geschenken voor de tsaren

Rondleiding door de tentoonstelling van nieuwe kunst van honderd jaar geleden. De Fransen gaven deze kunst destijds aan de Russen om deze te vriend te houden.

"Ik vond het wel mooi maar ik hou niet zo van museums eerlijk gezegd."

Van Gogh Museum

Maak kennis met Vincent

Aan de hand van de beroemde schilde-rijen van Van Gogh werd de kinderen verteld over schildertechnieken, kleuren en compositie.

"Het was erg leuk en vooral toen we iets uit het geheugen moesten tekenen."

Joods Historisch Museum

Op bezoek bij de familie Hollander

Niet alleen maakten de kinderen kennis met de joodse tradities, ze mochten er ook brood vlechten en muziek maken.

"Het was wel leuk met het bakken."

Klankspeeltuin in het Muziekgebouw aan 't IJ

Spelen met geluid

Met bijzondere muziekmachines, installa-ties en computers konden de kinderen zelf muziek maken en zich componist wanen.

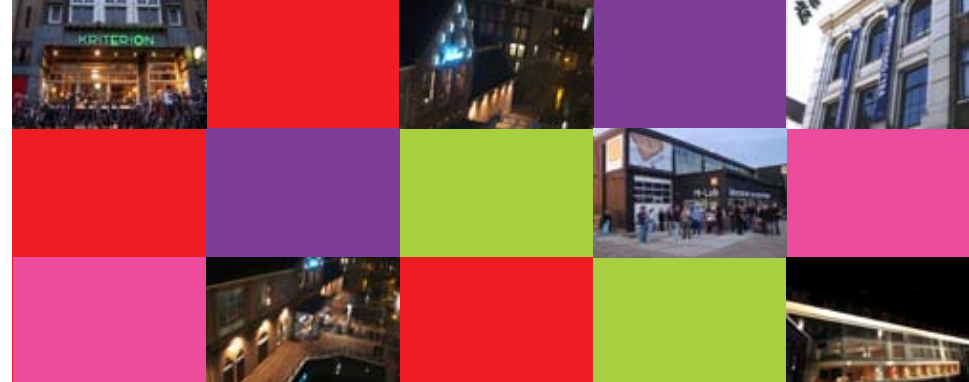
"Ik vond het best wel leuk, vooral het zelf com-poneren van een melodie op de computer."

De Kleine Komedie

Stand-up comedy met Hakim

Bekend van tv en nu als stand-upper voor de zaal, Hakim improviseerde ter plekke zijn grappen en de kinderen konden reageren.

"Ik had ook wel graag bij Hakim op het podium willen staan."

Kriterion

Amnesty films met nagesprek

De leerlingen zagen twee films uit het programma van het Amnesty International Filmfestival en konden daarna napraten over wat ze gezien hadden.

"De eerste film snapte ik niet. Van die andere twee moest ik bijna huilen. Ik vond het te erg."

Melkweg Oude Zaal

Amsterdam Music Sessions

Soul, pop en urban uit Amsterdam. Leona, Big Boy Caprice en Amber Usquaire speelden een vette show, begeleid door de sessieband o.l.v. Dillon Lewis.

"Had iets langer mogen duren maar was heel leuk! Leuke liedjes, leuke zaal, en een leuke show. Volgende keer ook drankjes of hapjes of zo."

Melkweg The Max

Hiphop & Urban Music

De Amsterdamse zanger/rapper Skinto trad op en mc's Surya en Robian deden een Freestyle. En DJ DNS liet zien en horen wat scratchen is.

"Het was leuk, alleen de leerkrachten waren erbij. Dat was dus niet leuk want ik kon amper dansen. Ik schaam me dan voor ze."

M-Lab

Nabil Aoulad Ayad - bijzonder talent

Nabil is een geboren entertainer en multi-talent. Hij danst, is stand-upper en speelt sinds kort in 'Onderweg naar morgen'. Tijdens de Kunstschooldag liet hij zien wat hij kan.

"Ik lachte me helemaal stuk want hij praat zo leuk."

Montevideo

Kunst op beeld

De leerlingen zagen wat mediakunst inhoudt: kunstwerken op beeldschermen, gemaakt met video en computer.

"We hadden een filmpje gemaakt met de mobiel en die van ons heette mijn droomprins. Het was leuk en onze filmpje is nu op de site van hun."

Muiderpoorttheater

Is Dans Kunst Dans Is Een Kuns-T Gunst !!!????

Studenten van de Opleiding Docent Dans dansten speciaal voor de kinderen. Urban Down To Earth. High in the Sky end never Below Zero..

"Er kwam een van de danseressen op mijn heen zitten en ik vond dat erg leuk."

Muziekgebouw aan 't IJ

Nieuw! Het Kunstschooldagorkest!

Het orkest nam de leerlingen in beeld en muziek mee naar het Italië van Verdi, het Argentinië van Piazzolla, en het Amerika van Ives.

"De muziek was wel heel mooi, maar niet echt muziek waar ik van hou."

Science center NEMO

Hoe werkt de wereld?

De leerlingen leerden al doende veel over de technische wetenschap en woonden de voorstelling 'Kettingreacties' bij.

"Ik vond het leuk om naar Nemo te gaan want je kunt er ook heel veel leuke dingen doen."

NFTA

(Nederlandse Film en Televisie Academie)

Hoe maak je een film?

Een oud-student vertelde over hoe je een film maakt en liet aansluitend een aantal films zien die door studenten aan de film-academie gemaakt zijn.

"De voorstelling vond ik niet echt leuk. Maar wat ik leuk vond was dat ik een filmacademie kon zien."

De Nieuwe Kerk

Schatten uit Afghanistan

De leerlingen kregen een andere kant te zien van het land dat zoveel in het nieuws is. De vele bijzondere kunstvoorwerpen toonden de rijke cultuur en geschiedenis van Afghanistan aan.

"Ik vond het ook leuk dat we zelf mochten rondkijken. Alleen zijn we er nog al snel doorheen gelopen en dat vind ik wel jammer."

NiNsee

Hoofdzaken

Te zien was hoe belangrijk hoofdbedekking en haardracht in sommige culturen is. Tijdens de slavernij-periode werden hoofddoeken gebruikt als geheimtaal.

"Het was heel leuk, omdat je dan leuke Surinaamse hoofddoeken hebt gemaakt."

Paradiso

Fouradi speelt Flipmuziek

Een topconcert in de poptempel van Amsterdam. De broers Fouradi speelden voor de Kunstschooldag onder andere hun hits '1 ding' en 'Flipmuziek'.

"Leuk omdat ik nooit eerder bekende mensen heb zien optreden."

Persmuseum

Jij, een journalist!

Met een heuse Perskaart werden de leerlingen met lastige opdrachten het museum ingestuurd om zo te proberen de titel Journalist van de Dag in de wacht te slepen.

"Ik vond het heel leuk, ik ben ook heel veel meer te weten gekomen."

Plein Theater

Assepoester

Een sprookje over een meisje zonder vader en een prins zonder moeder. De stiefzussen van het meisje schelden haar uit voor Assepoester. Tot er 's nachts een fee verschijnt.

"Het was een leuk theater. En ze gebruikten niet veel spullen."

Podium Mozaïek

De verliefde prins speelt Kus

Theatergroep De verliefde prins speelt een voorstelling gebaseerd op het boek van Lydia Rood. Over een dertienjarig meisje dat wel een paar vragen voor haar vader heeft.

"Het was best leuk maar toch vond ik dat ook best saai. Maar soms moest ik om sommige dingen lachen."

Rembrandthuis

Onwaarschijnlijke verhalen

Tijdens de rondleiding hoorden de kinderen in elk vertrek een onwaarschijnlijk verhaal over Rembrandt. De kinderen moesten raden wat waar was en wat niet.

"Omdat dat huis heel oud was vond ik het best eng."

Rijksmuseum

Mee met Joost de Suppoost

De leerlingen zagen de collectie De Meesterwerken, met schilderijen, zilver, poppenhuizen en Delfts blauw uit de Gouden Eeuw.

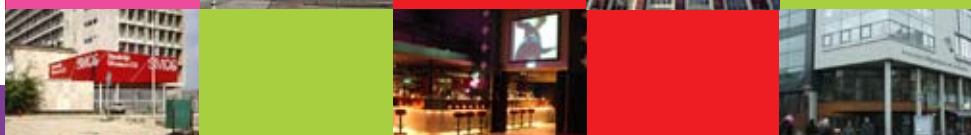
"Ik vond leuk om Rembrandt te zien, Rembrandt is m'n lievelingsschilder."

Stadsschouwburg

Het Nederlands Fluitorkest - van piccolo tot subcontrabasfluit

Een orkest van 20 fluitisten - van de kleinste piccolo tot een fluit van vijf meter - speelde muziek uit Zuid-Amerika. Gerda Havertong vertelde daarbij over de muziek.

"Op een gegeven moment vond ik het een beetje saai worden. Maar het was wel leuk!"

Stedelijk Museum CS

Vier tentoonstellingen in één gebouw

De kinderen konden zien hoe het is om museumdirecteur te zijn en exposities bekijken over fotoagentschap Magnum, over kunstenaar Tobias Rehberger en over het Amerikaans/Cubaanse duo Allora en Calzadilla.

"Er was een speciale tentoonstelling over het tegenovergestelde. Het leukste daar vond ik het zwarte schilderij, het is heel anders dan het op het eerste gezicht lijkt!"

Stichting De Levante

Aladdin vervult al je wensen

Spelend op Oosterse instrumenten nam verteller Sahand de leerlingen mee naar de wereld van Aladdin die op zijn vliegende tapijt op zoek gaat naar zijn geliefde Jasmin.

"Het was een verhaal wat die man van zijn vader hoorde en die vertelde het door. Het duurde best lang maar het was wel leuk en we kregen op het eind een tattooage."

Sugar Factory

No Image

De kinderen zagen de dansvoorstelling No Image over de bruisende ontmoeting tussen verschillende mensen en werden er halverwege zelf in betrokken.

"In het begin een beetje vaag, daarna wel leuk en de barman was super aardig."

Theatermuseum

Dansende rondleiding

Een tocht door de tentoonstelling Dansen!. Van klassiek ballet en moderne dans tot streetdance, showdans en paaldans. Aan het eind deden de leerlingen de museummoves.

"We geven het theatermuseum een 7, omdat het dansen erg interessant was."

Theaterschool

Dansen, swingen en zingen

De kinderen kregen een presentatie van wat je kan leren op de dansopleidingen, zoals ballet, moderne dans, jazz- en musicaldans.

"Jullie konden goed dansen, ik wil dat ik ook zo goed word als jullie."

Tropenmuseum

Asmat & Bisjpalen

De achtstegroepers kregen een rondleiding door de tentoonstelling waar onder meer zestig bisjpalen staan, afkomstig van het Asmat-volk uit Nieuw-Guinea.

"Ik vond het wel leuk, vooral het verhaal vooraf met hoe het Tropenmuseum ontstaan was."

Tropenmuseum Junior

Ster in de stad

De leerlingen doken in het leven in een grote stad als Bombay en maakten kennis met haar inwoners. En ook met het eenbenige danstalent Gauri die probeert haar droom waar te maken.

"Heel leuk en ik ben van plan om nog een keertje te gaan."

Tropentheater

Khatakdans in een nieuw jasje

Aditi Mangaldas danste de traditionele Indiase khatakdans. Ze draait de normaal strak gestructureerde opbouw binnenste-buiten.

"Ze hebben hun best gedaan en ze waren niet echt moe en dat vond ik heel goed."

Verzetmuseum

Spannende tocht door bezetting en verzet

De tentoonstelling 'Bezetting en verzet 1944-1945' toonde de kinderen het dagelijkse leven tijdens de bezetting. En in 'De Ontdekking, van strip tot werkelijkheid' ontdekten de leerlingen wat er in die tijd gebeurde.

"Ik wist niet dat er zo geleefd werd in de 2e wereld oorlog."

Museum Willet-Holthuysen

Op ontdekkingstocht door een echt grachtenpand

Aan de Herengracht bezochten de kinderen het als museum opengestelde grachtenpand, waar het interieur er nog net zo uit ziet als in 1895.

"Ik vond het best wel saai maar het was wel leerzaam."

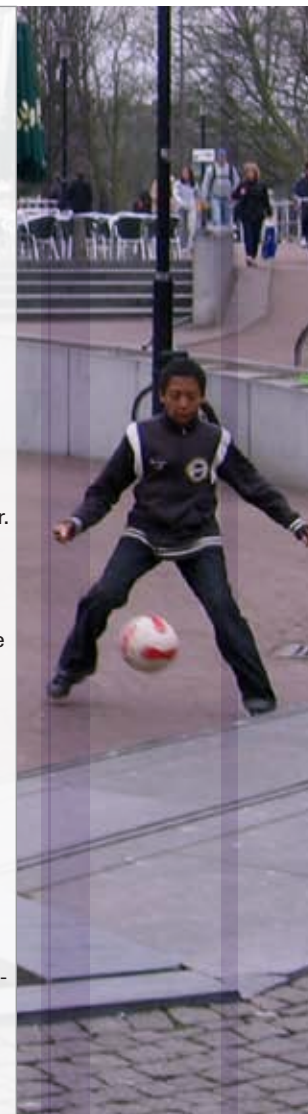

Na afloop van de Kunstschooldag 2008 is aan zowel de deelnemende leerlingen als de leraren/begeleiders gevraagd een enquête in te vullen. Onderzocht werd vooral hoe de deelnemers het evenement beleven en waarderen en welke tips en opmerkingen ze hebben.

Per groep werden twee leerlingen en een leraar/begeleider uitgenodigd om aan het onderzoek mee te doen. Van de 920 uitgenodigde leerlingen vulden 716 het formulier in via de website, van de 460 leraren/begeleiders deden 379 dat. Een representatieve respons van respectievelijk 78% en 82%, veel hoger dan vorig jaar.

Bij de leerlingen wordt vooral gevraagd naar hun beleving van de dag en in hoeverre de Kunstschooldag een nieuwe ervaring is die wellicht uitnodigt tot meer bezoek aan kunst en cultuur. Bij de leraren en begeleiders ligt de nadruk vooral op hun oordeel over de informatievoorziening, de organisatie en het doel van de dag.

De enquête wordt georganiseerd en verwerkt door Stichting JAM. De uitslag wordt aangewend om de invulling en uitvoering van de volgende Kunstschooldag waar nodig te verbeteren.

Enquête leerlingen

"Hakim maakte goeie grappen!"
(Kleine Komедie)

"Het was een duidelijk stuk
toneel!" (Betty Asfalt)

"Als ik jou was zou ik
naar het M-lab gaan!"

"Ik vond het heel leerzaam en
het is een heel vrolijk gebouw."
(Joods Historisch Museum)

1. Wat heb je bezocht en wat vond je ervan?

De waardering van de leerlingen weer- spiegelt al snel de belevingswereld van de leerlingen. Stand-up comedy van Hakim in De Kleine Komедie, de spetterende dansshow Bollywood Urban in Carré en het optreden van de bekende broertjes Fouradi in Paradiso scoorden zeer goed. Meer bijzonder is de hoge waardering voor het Bijbelsmuseum (net als vorig jaar), het optreden van Nabil Aoulad Ayad in M-Lab en de introductie over filmmaken in de NFTA. Het fluitorkest in de Stadsschouwburg, de rondleiding door het Joods Historisch Museum en de voorstelling in het Amsterdams Marionetten Theater en van De Nieuw Amsterdam vielen het minst in de smaak.

DE TOP 10:

Koninklijk Theater Carré (Bollywood Urban)	9.3
De Kleine Komедie (Hakim)	9.3
M-Lab (Nabil Aoulad Ayad)	9.2
Paradiso (Fouradi)	9.1
Bijbels Museum	9.0
NFTA	8.8
Melkweg de Max (hiphop & urban)	8.6
Doelenzaal (Love2dance)	8.6
Brakke Grond (Wijnand Stomp)	8.5
Tropenmuseum Junior (Bombay)	8.5

2. Ben je wel eens in een van de gebouwen geweest die je dit jaar op de Kunstschooldag hebt bezocht?

Ruim 37% van de respondenten was wel eens eerder in een van de locaties geweest. Science center NEMO is hier net als ieder jaar de onbetwiste koploper. Maar men is ook vaak geweest in Carré, Paradiso, het Concertgebouw en het Muziekgebouw aan 't IJ.

3. Ben je wel eens met je ouders/verzorgers naar een theater of museum in Amsterdam geweest?

DE TOP 10:

science center NEMO	65%
Rijksmuseum	49%
Tropenmuseum	47%
Van Gogh Museum	39%
De Krakeling	34%
Amsterdams Historisch Museum	31%
Scheepvaartmuseum	30%
Concertgebouw	28%
Stedelijk Museum CS	27%
Koninklijk Theater Carré	25%

Van de leerlingen is ruim 69% (vorig jaar 65%) wel eens eerder met ouders naar een theater of museum geweest. Science center NEMO wordt verreweg het meest genoemd, gevolgd door de grote Amster-

"Ik vind het heel leuk dat
jullie dit voor ons doen."

"Ik zou nog een keer naar Paradiso
willen gaan en Yes-R ontmoeten."

KUNST school DAG

"Ik zag dat hij gewoon helemaal
in zijn rol zat en hij deed het met
plezier." (Bellevue - Kleine Zaal)

"Ik vond het wel een leuke
dag. Ga zo door. Bedankt."

damse musea: Rijksmuseum, Tropen- museum en het Van Gogh Museum.

4. Ben je met school wel eens naar een theater of museum geweest?

DE TOP 10:

Rijksmuseum	57%
Tropenmuseum	51%
Van Gogh Museum	51%
Stedelijk Museum CS	41%
Amsterdams Historisch Museum	41%
De Krakeling	38%
Concertgebouw	37%
science center NEMO	34%
Rembrandthuis	20%
Scheepvaartmuseum	14%

Bijna alle leerlingen (94%) zeggen met school naar een theater of museum te zijn geweest. Telkens meer dan de helft is in het Rijksmuseum, Tropenmuseum en Van Gogh Museum geweest. Sowieso zijn musea favoriete bestemmingen van scholen: in de Top 10 worden acht plekken ingenomen door een Amsterdams museum. Science center NEMO wordt door de leerlingen minder met school dan met ouders bezocht.

5. Wat is je indruk van de Kunstschooldag?

INDRUK KUNSTSCHOOLDAG

	2008	2007	2006
Leuk	84%	80%	85%
Leerzaam	38%	37%	36%
Druk	29%	26%	25%
Spannend	22%	17%	24%
Nuttig	20%	16%	19%
Saaï	7%	8%	10%
Niets voor mij	5%	5%	6%
Teveel	2%	3%	3%

Welke van de bovenstaande kwalificaties vonden de leerlingen van toepassing op de Kunstschooldag? Ze mochten van acht begrippen er meerdere noemen. De leerlingen vinden het nog altijd vooral 'leuk'. Ze vonden het ten opzichte van vorig jaar ook leerzamer, drukker en spannender. Hoewel in de open reacties regelmatig het woord 'saaï' valt, noemt slechts 7% deze kwalificatie. Ook de andere minder positieve begrippen 'niets voor mij' en 'te veel' worden net als in de voorgaande jaren weinig genoemd.

"Ik heb al heel veel gezien en ik laat
het aan mijn ouders en juffen en/of
meesters over waar ik nog meer heen
ga. Alles lijkt me wel leuk."

Lees verder op pag 22

Enquête leerlingen

"Hoe de Iraanse verteller dat vertelde over zijn verleden was interessant en het klonk erg geloofwaardig." (Stichting Levante)

"Ik geef de dames een groot compliment." (Muiderspoorttheater)

"Ik kan het niet uitleggen in woorden, zo leuk was het." (Carré)

"Ik vond het dapper van het meisje." (De Balie)

"Veel te leuk. We mochten ook op het podium dansen, hihi!" (Paradiso)

6. Heb je in de klas van tevoren gesproken over de Kunstschooldag?

Net als ieder jaar zegt ruim 81% dat de Kunstschooldag van tevoren in de klas besproken is. Vooral was dat een introductie: wat is de Kunstschooldag eigenlijk? Verder werd besproken naar welke locaties ze zouden gaan en hoe ze daar zouden komen. En uiteraard kwam volgens de leerlingen ter sprake hoe ze zich dienden te gedragen.

7. Hoe vond je het om met het openbaar vervoer door de stad te reizen naar de diverse locaties?

Een kleine 68% vond het handig om met tram, bus of metro van locatie naar locatie te reizen. Alles beter dan lopen, zei menig een. Ook vonden velen het prettig dat het gratis was.... Het enige nadeel noemen de kinderen de drukte in bus en tram, vooral vanwege de andere klassen op weg naar de Kunstschooldag.

8. Zou je zelf ook naar een museum of locatie gaan?

Van de leerlingen zegt 71% na deze Kunstschooldag nu zelf ook wel naar een museum of andere cultuurlocatie te willen. Dat is 10% meer dan vorig jaar. De lijst favorieten is nagenoeg hetzelfde als vorig jaar: science center NEMO, Paradiso en de Melkweg scoren hoog, net als het

Tropenmuseum, Carré, het Rijksmuseum en het Filmmuseum. Stichting Levante, het Museum Willet-Holthuysen en het Compagnietheater behoren wat dit betreft tot de minst favorieten.

9. Heb je nog tips of ideeën? Welke locaties, wie of wat zou je graag willen zien?

En of ze die hebben! De kinderen denken graag mee, vooral over bijvoorbeeld de drukte in de bus en tram. Een eigen bus lijkt hun beter. Een leerling wil naam-bordjes voor iedereen, zodat je nieuwe vrienden kan maken. Tussen de vele complimenten gaan de kanttekeningen voornamelijk over de wat moeilijkere voorstellingen en concerten, want die zijn snel saai en moeten we maar niet meer doen, vinden ze.

Nog een keer naar Paradiso lijkt hun een veel beter plan, of anders Carré of de Melkweg. NEMO moeten we ook erin houden, zeggen ze, want daar kan je lekker veel doen. Diegene die naar M-Lab zijn geweest willen daar beslist nog een keer heen, die voorstelling beviel ze erg goed. Opvallend is hoeveel verschillende musea en theaters de kinderen weten te noemen waar ze dit keer niet kwamen, maar die ze wel kennen en waar ze graag een keer naar binnen willen.

"Heel leuk en ik ben van plan om nog een keertje te gaan." (Tropenmuseum Junior)

KUNST school DAG

"Ik vond het best wel mee vallen, omdat je alle soorten muziekinstrumenten ging bespelen." (Beurs van Berlage)

Gemiste locaties zijn vooral het Anne Frank Huis, Madame Tussaud, HMH en een enkeling noemde het Koninklijk Paleis op de Dam. Bekende namen willen ze ook: een optreden van Yes-R, Ali B of Appa in Paradiso bijvoorbeeld. Of een show van Najib Amhali of Jörgen Raymann. Laat Bekende Nederlanders rondleidingen verzorgen in de musea, suggereert een leerling.

De kinderen kijken ook graag wat verder: waarom niet naar een chocoladefabriek, het Ajax-stadion, een boswandeling, een pretpark of de Amsterdam Dungeon? Misschien kunnen we een keer Rihanna programmeren...?

"Ik vond de muren wel cool omdat ze telkens van kleur veranderden." (Muziekgebouw aan 't IJ)

"Het leukste vond ik dat het eigenlijk net op een feestje lijkt." (Melkweg The Max)

"Ik vond het leuk. De enige opmerking is dat de spelers goed moeten weten waar de opening van het doek is, zodat ze niet eerst hoeven te zoeken." (Pleintheater)

"Knap dat ze het durfden voor zo veel mensen te spelen." (Felix Meritis)

Enquête leraren/ begeleiders

"Ze krijgen een breder beeld van wat kunst en cultuur kan inhouden. Pas dan kunnen ze immers kiezen welke kunst hun belangstelling heeft."

"We kunnen de verschillende kunststromingen goed gebruiken bij onze afsluitende musical."

"Echt te gek dat zoiets in Amsterdam georganiseerd wordt."

"De kinderen hebben het er nog steeds over."

"Ikzelf vind het altijd ook een uitje en heb veel plezier deze dag, de kinderen ook."

KUNST school DAG

"Wat een prachtige variatie en wat een cultuur."

25

1. Hoe beoordeelt u het informatiemateriaal voor de Kunstschooldag?

BEOORDELING INFORMATIEMATERIAAL

	2008	2007	2006
Programmaboekje	8,4	8,4	8,2
Informatiebrieven	8,2	8,2	8,1
Boek Sjakoo	7,8	7,8	7,7

De leraren blijven onveranderd positief over het informatiemateriaal over de Kunstschooldag. Ze beoordelen de informatie exact even goed als vorig jaar. Dit geldt voor zowel het programmaboekje, de informatiebrieven en het van te voren als kado uitgedeelde boek 'Sjakoo dit is mijn Amsterdam!'.

2. Wilt u meer informatie ter voorbereiding?

Slechts 4% van de ondervraagden zou meer informatie willen ontvangen. Dat varieert van meer details over bijvoorbeeld de duur van de voorstelling of een stadsplattegrond, tot meer informatie geschreven op het niveau van de kinderen.

"Voor veel kinderen is het uitgaan al iets wat ze kennen. Maar vaak is dat toch eenzijdig. Nu krijgen ze veel meer variatie."

"Leuk om elkaars mening over de voorstelling te vertellen."

"Kinderen zijn op locaties geweest waar ze het bestaan niet van kenden."

3. Wat is volgens u het doel van de dag?

De respondenten vinden zoals ieder jaar 'Kennismaken met kunst en cultuur' verreweg het belangrijkste doel van de dag. De doelen 'Kennismaken met theater en musea' en 'Algemene vorming van de leerlingen' werden iets belangrijker gevonden dan vorig jaar. Leraren en begeleiders vinden een 'Dagje uit' en 'Kennismaken met uitgaan' een veel minder belangrijk doel van de dag.

Daarnaast noemde men:

- Kennismaken met de stad zelf
- Kennismaken met groepen 8 van andere scholen
- Ervaren hoe ze zich moeten gedragen tijdens voorstellingen
- Omgaan met verschillende interesses bij medeleerlingen

DOEL VOLGENS U

	2008	2007	2006
Kennismaken met kunst en cultuur	92%	93%	93%
Kennismaken met theater en musea	81%	78%	81%
Algemene vorming van de leerlingen	69%	66%	71%
Dagje uit	26%	22%	22%
Kennismaken met uitgaan	17%	16%	21%

4. Beantwoordt de Kunstschooldag aan het doel?

Bijna alle respondenten (98,7%) vinden van wel. Een selectie uit de motivaties die de leraren bij dit antwoord gaven:

- Het aanbod was op het doel afgestemd. Er was van alles wat.
- De kinderen zijn op plaatsen gekomen, waar ze anders niet zo snel naartoe zouden gaan.
- Het was zeer divers, zelfs het fluitconcert viel bij sommigen in de smaak
- Onze kinderen komen vaak alleen via school in een theater.
- Het was (weer) een heerlijke dag!
- Experimentele jazz is moeilijk toegankelijk voor kinderen, maar de manier waarop het ging was prettig.
- Kinderen zijn erg onder de indruk van gebouwen, zalen en het gebeuren op een toneel.
- Kinderen moeten ook leren andere culturen te respecteren.
- Bij enige navraag bleek dat de kinderen nooit naar musea of voorstellingen gaan.
- Veel gezien en fijne dag met elkaar gehad.

"Elk jaar weer een erg gezellige dag met de 8e jaars!!"

5. Bezoekt u – buiten de Kunstschooldag – met de klas muziekvoorstellingen, musea, film of andere kunstuitingen?

DE TOP 10:

Rijksmuseum	54%
Tropenmuseum	53%
Stedelijk Museum	50%
Amsterdams Historisch Museum	48%
Van Gogh Museum	45%
Concertgebouw	39%
De Krakeling	27%
science center NEMO	25%
Verzetsmuseum	21%
Joods Historisch Museum	16%

De leraren mochten maximaal drie locaties noemen. De grote Amsterdamse musea beheersen zoals elk jaar de Top 10. Deze populaire locaties hebben ook dit jaar weer hogere percentages gekregen. Ook de op kinderen gerichte instellingen als NEMO en De Krakeling staan hoog genoteerd.

Daartegenover staan de kleinere zalen (vaak theater) zoals Pleintheater, Ostade-theater, Bimhuis en het Betty Asfalt Complex die nauwelijks klassikaal bezocht worden. Met de klas komen de kinderen ook weinig in tijdens de Kunstschooldag populaire locaties als Melkweg en Paradiso.

Lees verder op pag 26

Enquête leraren/begeleiders

"Bij andere uitstapjes die nog op het programma staan kunnen wij refereren aan gedrag, bouwwerken, omgeving, reizen met het openbaar vervoer e.d."

"De kinderen hingen aan zijn lippen. (De juf ook!)" (Bellevue - Kleine Zaal)

"Een van de lastigste leerlingen van onze school vond dit de allerbeste voorstelling die hij gezien had. Hij genoot!" (Stichting Levante)

"Wat een supervoorstelling. Zeer veel interactie met de kinderen." (Bimhuis)

"Prima verzorgd. We voelden ons echt te gast." (Allard Pierson Museum)

WAT VOND U VAN DE ORGANISATIE?

	2008	2007	2006
Organisatie, afspraken en communicatie vooraf	8,1	8,2	8,1
Algehele organisatie op de dag zelf	8,3	8,3	8,2
Behulpzaamheid van de medewerkers in de gebouwen	8,3	8,3	8,2
Bereikbaarheid van de gebouwen met het GVB A'dam	8,2	8,4	8,1
Afstemming op het niveau van de leerlingen	7,7	7,7	7,4
Publieksgerichtheid van de artiest	8,1	8,0	7,8
Gedrag van andere leerlingen/leerkrachten van andere scholen	7,0	6,9	6,9

6. Wat vond u van de organisatie van de dag?

De cijfers die de leraren/begeleiders geven voor de verschillende aspecten van de dag zijn onveranderd hoog. Het laagste cijfer blijft dat voor het gedrag van de leerlingen en leerkrachten van andere deelnemende scholen.

7. Heeft u opmerkingen over de onderdelen die jullie hebben bezocht?

Met een cijfer konden de leraren hun waardering per bezochte locatie uitdrukken. Bijna alle locaties kregen een voldoende. Hoog was de waardering voor het gebodene in de Doelenzaal (Love2dance), De Kleine Komedie (Hakim) en Carré (Bollywood Urban).

De reacties van de leraren en begeleiders liepen ook dit jaar weer sterk uiteen. Waar iemand een concert een feest noemt, vindt de ander het saai. Wat voor som-

migen een openbaring is en erg leerzaam, is voor de anderen een herhaling van wat ze al kenden. Veel lag ook aan het tijdstip waarop men de locatie bezocht. Een serieus museum na Hakim is lastig voor de kinderen. Een hiphopconcert waar je kan dansen aan het eind van de dag is het beste wat ze kan overkomen.

De eigen ervaring van de leraar/begeleider met kunst en cultuur en hoeveel men met de klas doet aan muziek, theater en kunst, maken uit of een kennismaking via de Kunstschooldag werkt of niet. Veel leraren melden trots dat ze een instrument spelen of zelf ook dansen...

Hoe groter de kloof is tussen wat de kinderen kennen en wat ze op het podium te zien krijgen, hoe lastiger het is de concentratie te behouden. Maar daarentegen zijn er ook leraren die de optredens in de Melkweg en Paradiso te makkelijk vinden. En menig leraar was erg enthousiast over

"Mag ik volgend jaar weer hier naar toe?" (Doelenzaal)

"De kinderen waren er helemaal weg van!" (Paradiso)

KUNST school DAG

"Het 'echte zoemen' viel bijzonder in de smaak bij de leerlingen." (Pleintheater)

"Goede rondleiding." (Hermitage)

de manier waarop de experimentele jazz-drummer Han Bennink de leerlingen wist te boeien.

De grootste ergernissen betreffen vooral het gedrag van leerlingen van andere scholen en de weinig corrigerende reactie van die begeleiders.

Een groot aantal leraren en begeleiders heeft moeite met het taalgebruik van rappers en hiphoppers. Al zijn ze nog zo bekend en staan alle kinderen te dansen: als ze gaan vloeken en schelden daalt het enthousiasme van de docenten snel.

Interactie blijft ieder jaar het toverwoord voor een geslaagde Kunstschooldag-voorstelling, zo blijkt uit de opmerkingen van de leraren/begeleiders. Mee laten dansen, mee laten denken, vragen stellen, een instrument vast mogen houden, een hoofdrolspeler uit een film in het echt kunnen zien: het werkt! En maak de wat lastigere voorstellingen niet te lang, de concentratieboog is bij achtstegroepers nog niet zo groot. Zeker niet op zo'n enerverende dag waar een tramrit volgens de leraren al een hele ervaring is.

8. Komt u gedurende dit schooljaar in de lessen nog terug op de Kunstschooldag?

Slechts 31% van de leerkrachten gaat in de lessen nog eens in op wat de kinderen op deze dag hebben gezien en meege-

maakt. Dat is minder dan in 2007 (39%) wat al lager was dan de voorgaande jaren 2006 (58%) en 2005 (84%). Meestal houdt men nog nagesprekken, worden er verslagen gemaakt, of er wordt aan gerefereerd als een onderwerp in de reguliere lessen ter sprake komt, bijvoorbeeld bij aardrijkskunde of muziek.

Het percentage respondenten dat van plan is nog eens gezamenlijk op pad te gaan is gedaald (19%) en een klein aantal wil extra informatie gaan aanvragen (5%).

9. Tips & opmerkingen

Bovenal zijn de leraren en begeleiders zeer te spreken over de dag zelf en over de organisatie, ook bij de instellingen zelf. Veel kritische opmerkingen gaan over incidenten met andere scholen, zoals bijvoorbeeld het verstoren van de voorstellingen.

Een greep uit de tips en opmerkingen:

- Ook gratis toegang in de streekbussen
- Aan het begin en het eind iets meer trams.
- Wat meer toneel, minder dans en zang.
- Het laatste bezoek dicht bij school te kiezen.
- Gewoon zo verder gaan, elk jaar vind ik het weer geweldig.
- De pauzes mogen korter.
- Duidelijkere regels ten opzichte van het gedrag.

Tot slot

'Kennismaken met Kunst en Cultuur' is en blijft het hoofddoel van de Kunstschooldag, volgens de organisatie en ook volgens de leraren en begeleiders. En ook voor de leerlingen zelf, als je zo naar de reacties in deze enquête kijkt. Het blijft voor de kinderen bijzonder zo'n imposante zaal als Carré binnen te treden of te ontdekken hoe leuk toch wel zo'n Bijbels Museum is. Maar net zo indrukwekkend is het voor die achtstegroepers om met z'n allen in een tram naar de Amsterdamse binnenstad te gaan. En in een zaal plotse-ling allemaal achtstegroepers van andere scholen te zien. Hun stad wordt ineens groter, rijker.

De variatie van de voorstellingen zorgt ervoor dat de dag in zijn geheel hoog gewaardeerd wordt. De altijd wat lastige klassieke muziekconcerten krijgen van de leerlingen veelal reacties als 'mwah', 'ging wel' of 'niks voor mij'. En daartussen staan bij dezelfde voorstellingen reacties als 'ik vond dit heel mooi', 'wat knap' of 'ik zou dit ook wel willen kunnen'. Op diezelfde dag zien de kinderen een uiterst gemakkelijke Hakim, staan ze in Paradiso te dansen op Fouradi of zijn ze verrast door

de dansvoorstelling Bollywood Urban. Het eindoordeel over de dag is uiteindelijk altijd positief en enthousiast.

Tijdens hun basisschoolcarrière hebben de kinderen bijna allemaal wel kennism gemaakt met theater of musea. Ook komt een groot aantal met hun ouders wel eens bij een voorstelling of tentoonstelling. Het merendeel van deze bezoeken is aan dezelfde Amsterdamse locaties: de grote musea en de vooral op kinderen gerichte instellingen als NEMO en De Krakeling. Tijdens de Kunstschooldag komen ze daarnaast ook nog op onverwachte plekken, bijvoorbeeld M-Lab, bioscoop Kriterion of het Compagnie Theater.

De uitslag van de enquête leert ons weer eens dat interactie erg belangrijk is. Een 'makkelijk' popconcert waar geen contact is tussen artiest en kinderen wordt minder gewaardeerd dan een 'lastig' concert van experimentele jazz waar de artiest voortdurend met de kinderen speelt en ze uitdaagt. De leerlingen moeten aan de hand worden genomen. De kennismaking is vaak nog zo fragiel, ze weten nog niet zo goed

waar ze op moeten letten en raken snel afgeleid.

De meeste kritiek van de leraren en begeleiders gaat over het gedrag van leerlingen van andere scholen. En dan vooral het niet ingrijpen van de betreffende leraren en begeleiders. Het blijft jammer, want het staat vaak de volledige overgave aan de voorstelling in de weg. De meeste kritiekpunten gaan daarnaast over volle trams of zalen die te vol waren.

Blijft over, zoals uit de enquête blijkt, de grote waardering voor de Kunstschooldag zelf. Na twee decennia is de formule nog lang niet uitgewerkt. Sterker nog, het lijkt wel of het belang van de Kunstschooldag nog steeds groeit.

Hartverwarmend is het enthousiasme waarmee de leerlingen en de leraren/begeleiders in deze enquête meedenken over hoe de Kunstschooldag nog weer verbeterd kan worden. En daarmee gaan we aan de slag, op naar de volgende Kunstschooldag op 27 maart 2009!

Fotografen van de gebouwen

Jeroen Oerlemans, Simon Jager,
Dinand van der Wal, Hans van der
Pas, Francesca Patella, Guenther
Groeger, Frank Greiner, Hans
Samsom, Robert Benschop,
Jean van Lingen, René Gerritsen,
Jeroen Nooter, Deen van Meer, Jan
Evert Zondag, Menno Tummers/
Jarko Aikens, John Lewis, Johan
Anthonius, Remko Scheepens, Arie
de Leeuw, René Gerritsen, Gert Jan
Rooij

Redactie

Paul Westgeest

Vormgeving

The Graphic Box

Productie

Mariska Jacobi

Druwerk

B&D printing/mediaconsultancy

Uitgave

Stichting JAM
Amsteldijk 126
1078 RS Amsterdam
T 020 – 5289651
F 020 – 6392873
kunstschooldag@stichtingjam.nl
www.kunstschooldag.nl

28 MAART 2008

